

تأثیر پرایمینگ بذر با سطوح مختلف محرك‌های جوانه‌زنی بر فعالیت برخی آنزیم‌های آنتی-اکسیدانت در گیاهچه دو رقم خیار

مانا ممبینی^{۱*}، ناصر عالمزاده انصاری^۲، وحید عبدالوسی^۳، عبدالعلی ناصری^۴

^۱دانشجوی دکتری باغبانی گرایش سبزی کاری، علوم تحقیقات تهران،

^۲ دانشیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید چمران، اهواز،

^۳ استادیار علوم باغبانی، علوم تحقیقات، تهران،

^۴ استاد تمام گروه آبیاری و زهکشی، دانشکده مهندسی علوم آب، دانشگاه شهید چمران اهواز

*نویسنده مسئول: mana_86m@yahoo.com

چکیده

جهت افزایش فعالیت برخی آنزیم‌های آنتی-اکسیدانت گیاهچه خیار به منظور مقابله با استرس‌های محیطی، آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی روی دو رقم خیار مزرعه‌ای (امپرس و امپراتور) و تیمارهای پرایمینگ (شاهد، سیلیسیک اسید و آسکوربیک اسید هر یک در سه سطح ۵۰، ۱۰۰ و ۱۵۰ میلی‌گرم در لیتر، پیرودوکسین در سه سطح ۰/۰۴، ۰/۰۶ و ۰/۰۸ درصد و تیمار ترکیبی ۷۵ میلی‌گرم در لیتر سیلیسیک اسید + ۷۵ میلی‌گرم در لیتر آسکوربیک اسید + ۰/۰۳ درصد پیرودوکسین) اعمال شد. نتایج نشان داد که بین افزایش درصد جوانه‌زنی و سرعت جوانه‌زنی و افزایش فعالیت آنزیم کاتالاز در ریشه‌چه و ساقه‌چه و فعالیت آنزیم پلی‌فنول‌اکسیداز در ریشه‌چه ارتباط و همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود داشت. در رقم امپرس کمترین فعالیت آنزیم‌های کاتالاز ریشه‌چه و ساقه‌چه و پلی‌فنول‌اکسیداز ریشه‌چه در شاهد مشاهده شد، تیمار آسکوربیک اسید ۱۵۰ میلی‌گرم در لیتر بیشترین فعالیت کاتالاز را در ریشه‌چه و ساقه‌چه داشت و تیمار پیرودوکسین ۰/۰۴ درصد بیشترین فعالیت آنزیم پلی‌فنول‌اکسیداز را در ریشه‌چه داشت. در رقم امپراتور کمترین فعالیت آنزیم‌های ذکر شده در تیمار شاهد مشاهده شد، تیمار ترکیبی بیشترین فعالیت آنزیم کاتالاز در ریشه‌چه و ساقه‌چه را داشت. تیمار آسکوربیک اسید ۵۰ میلی‌گرم در لیتر بیشترین فعالیت آنزیم پلی‌فنول‌اکسیداز در ریشه‌چه را داشت. بنابراین پیشنهاد می‌گردد جهت افزایش فعالیت آنزیم‌های آنتی-اکسیدانت به منظور ایجاد مقاومت در شرایط نامساعد محیطی، تیمار آسکوربیک اسید ۱۵۰ میلی‌گرم در لیتر برای رقم امپرس و تیمار ترکیبی برای رقم امپراتور استفاده گردد.

کلمات کلیدی: پیرودوکسین، پرایمینگ، کاتالاز، آسکوربیک اسید